

Instytut Pamięci Narodowej

[https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/230580,Pokazy-spektaklu-Przez-sciane-Warszawa-18-pazdziernika-2025.h](https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/230580,Pokazy-spektaklu-Przez-sciane-Warszawa-18-pazdziernika-2025.html)
tml

27.02.2026, 01:47

Pokazy spektaklu „Przez ścianę” – Warszawa, 18 października 2025

Biuro Wydarzeń Kulturalnych Instytutu Pamięci Narodowej zaprasza na pokazy spektaklu *Przez ścianę* w reż. Leszka Zdunia, które odbędą się 18 października (godz. 16.00 i 18.00) w Centrum Edukacyjnym IPN „Przystanek Historia”, ul. Marszałkowska 21/25. Bezpłatne wejściówki można rezerwować pod adresem: wydarzeniakulturalne@ipn.gov.pl

[Służba Bezpieczeństwa \(SB\)](#)

18.10.2025

REŻ. LESZEK ZDUŃ

SPEKTAKL TEATRALNY

PRZEZ ŚCIANĘ

18/10/25 16⁰⁰, 18⁰⁰

Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek Historia”
ul. Marszałkowska 21/25, Warszawa

rezerwacja bezpłatnych wejściówek
pod adresem:
wydarzeniakulturalne@ipn.gov.pl

Organizator: Instytut Pamięci Narodowej

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Pokazy spektaklu „Przez ścianę” – Warszawa, 18 października 2025

Przez ścianę to autorska sztuka teatralna Leszka Zdunia, inspirowana losem Wiesławy Pajdak i Jerzego Śmiechowskiego.

Jesienią 1947 roku obydwójce zostali osadzeni w mokotowskim więzieniu przy ulicy Rakowieckiej w Warszawie. Powodem były podejrzenia o udział w konspiracji i szpiegostwo.

Ich cele dzieliła cienka ściana. Nawiązali ze sobą kontakt właśnie przez nią, wystukując alfabetem Morse’a różne wiadomości. Zaczęło się od prostych pytań – „kim jesteś, za co siedzisz?”. Kiedy okazało się, że Jerzemu grozi kara śmierci, Wiesława postanowiła za wszelką cenę podtrzymać go na duchu. Pomiedzy wezwaniami na przesłuchania i torturami (oprawcami byli m.in. Humer i Różański), opowiadała Jerzemu krzepiące historie i streszczała książki. Najwięcej czasu poświęciła *Tristanowi i Izoldzie*. Po kilku miesiącach, wciąż porozumiewając się alfabetem

Morse'a, Jerzy oświadczył się Wiesi, a ona zgodziła się zostać jego żoną. Zanim jednak mogli się spotkać, minęło niemal 6 lat. Po raz pierwszy „na żywo” zobaczyli się podczas swojego ślubu w zakładzie karnym w Grudziądzu. Kilka tygodni po ślubie Wiesława, na mocy amnestii, opuściła więzienie. Państwo Śmiechowscy przeżyli wspólnie 55 lat.

Mokotowskie więzienie było miejscem niewyobrażalnego bestialstwa ze strony oprawców, na siłę instalujących w Polsce komunistyczny ład. Z powodów ideologicznych próbowali oni za wszelką cenę upokarzać i pozbawiać godności więźniów politycznych. Stosując różnego rodzaju tortury fizyczne i psychiczne, zmuszali do składania fałszywych zeznań, współpracy z władzą oraz wydawania koleżanek i kolegów, którzy po zakończeniu II wojny światowej nie złożyli broni, bo nie zgadzali się na narzucony porządek. W latach największego terroru - 1945-1956 - w więzieniu wykonano ponad 300 wyroków śmierci. Kilka tysięcy osób zmarło z powodu wycieńczenia lub zakatowania podczas przesłuchań.

Ludzkie dramaty, które rozgrywały się przy ul. Rakowieckiej, były też źródłem niezliczonej ilości pięknych gestów. I o takiej właśnie postawie opowiada sztuka *Przez ścianę* - historia heroicznej walki o drugiego człowieka. Walki podjętej w warunkach upodlenia. To rzecz o miłości, która potrafi wszystko znieść. O miłości, która jest prawdziwie cierpliwa. To opowieść o pięknych ludziach, którzy nie pozwolili zdeptać swojej godności.

Twórcy i artyści:

Magdalena Krylik - w roli Małej

Ksawery Szlenkier - w roli Ju

Leszek Zduń - reżyser

Rafał Odrobina - muzyka

Aleksandra Reda - scenografia

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Warszawa

Centrala

Służba Bezpieczeństwa

Spektakl